

9B420

TOKTRAPPORT

Fartøy: "Peder Rønnestad".

Personell: K.Hansen, H.Hella, K.F.Wiborg.

Tidsrom: 15/10 - 18/10 1973.

Område: Lysefjorden-Bømlafjorden, Dåfjorden, Goddeosen.

Formål: Registreringer med ekkolodd samt prøvefiske etter krill med pelagisk trål. Forsøk med Furuno trålsonde. Skrapetrekke etter haneskjell. BT-stasjoner.

Resultater: Krill

For registrering ble brukt EH-38, styrke 5-6. Slør ble registrert i hele området, om dagen i 25-60 m og om natten i 10-30 m, bl.a. i Lokksund, Husnesfjorden, Bømlafjorden og Boknfjorden. I Karmsund viste et kontrolltrekk om kvelden 16/10 i 8 m dyp med IKMT 3 fots trål en ren prøve med silyngel, 10-30 mm. Alle hadde velutviklet svømmeblære. I Bømlafjorden ved Ryvarden fyr ble en registrering i 20-40 m kl. 21.00 identifisert som krill, Meganyctiphanes norvegica, 17-30 mm. Fiskeforsøk med krilltrål 12 x 12 m åpning utenfor Stord-Leirvik ga en liter krill i 20 minutters trekk med 1½-2 mils fart. Furunosonden virket ikke, tross detaljerte og langvarige forsøk og justeringer. Sonden sendte uregelmessige signaler som ikke ble mottatt i hydrofonen, bortsett fra forsøk på dekk, og et annet forsøk med nedsenking av senderen på hydrografwiren.

En Benthos-dybde måler ble så montert på trålen og en laget en tabell for korrelasjon mellom tråldyp og fart. Fiskeforsøk om kvelden 17/10 utfor Stord verft ga mellom 4 og 12 kg krill pr. times trekk. Mesteparten av krillen var småfallen (15-20 mm) og meget gikk gjennom trålmaskene (4 mm).

Konklusjon: Ifølge H.Hella hadde det vært atskillig krill utenfor Dåfjorden i begynnelsen av september. Dette, sammenholdt med forsøkene på toktet, viser at det er mulig å fiske krill i vestlandsfjordene om høsten, men en bør bruke trål med 2-3 mm masker. Den gunstigste tiden vil imidlertid være februar-april, når krillen er større og opptrer mer konsentrert. For å få største mulige fangster er det meget ønskelig å ha en trålsonde, slik at en kan dirigere trålen i samsvar med registreringene. Den Furunosonden som er ombord, er ubrukelig og må skiftes ut.

Endel brislingstimer ble registrert i Lysefjorden og i Høgsfjorden like utenfor.

I Dåfjorden som har en terskel på 5 m, ble et tett slør registrert i 15-40 m om dagen 18/10. Trekk med IKMT ga noen få silyngel, og med Clarke-Bumpus plankton-samler, endel Calanus, Sagitta og bittesmå Aglantha. Fjorden var islagt, men temperaturen like under isen var +9 C.

Haneskjell

Trekk med en meters blåskjellskrape ble gjort i Lysefjorden, Dåfjorden og Goddeosen (Bømlo). Lysefjorden har to terskler, en på 13 m ytterst og en annen lengere inne ved Bergsholmen på 15 m. I ytre delen av Lysefjorden ble det bare funnet endel oskjell. Temperaturen mellom 30 m og 95 m var 10-11 C. Innenfor Bergsholmen fikk en i 4 trekk på 50-25 m dyp, ialt 4 levende haneskjell, 7 mm - 38 mm. Dermed har en bekreftet Nordgaards opplysninger fra 1903 om sydgrensen for haneskjell i Norge. Temperaturen i indre Lysefjorden var 9-11 C i de øvre 30 m, 8.5-7.8 C i 40-60 m og 7.5-6.7 C i 70-250 m. I Dåfjorden var det bare bløtbunn, 7.5-5.8 C i 25-75 m, H₂S i 70 m, men friskt vann i 50 m (lukteprøve på vann fra vannhentere). I Goddeosen, en fjord på Bømlo med flere grunne terskler i innløpene og maksimumsdyp på 116 m, fant en syd for Risøysund

i et skrapetrek på 50-25 m dyp en mengde oskjellskall, noen få levende oskjell og et levende haneskjell på 32 mm. Haneskjellet kan tydeligvis forekomme på Vestlandet i terskelfjorder hvor det er tilstrekkelig lav og stabil temperatur i de dypere vannlag, samt gunstige strøm- og bunnforhold.

Bergen, 22.oktober 1973

Kr. Fr. Wiborg
(sign.)